

در باره بزرگداشت روز ۱۶ آذر ، روز "دانشجو" و همبستگی با "جنبش دانشجویی ایران"

کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ از سوی نیروهای ارتش ایران بسرکردگی دربار شاه با حمایت سازمانهای جاسوسی انگلیس («انتلیجنت سرویس») و ایالات متحده آمریکا («سیا») علیه حکومت ملی و قانونی دکتر محمد مصدق انجام گرفت و از پشتیبانی بخشی از رهبران مذهبی از جمله آیت الله سید عبدالله بهبهانی و آیت الله سید ابوالقاسم کاشانی برخوردار شد ، ولی احزاب و نیروهای ملی و میهن دوست و اکثریت دانشجویان و استادان و کارکنان دانشگاه تهران ، دولت کودتای سپهبد زاهدی - شاه را برسمیت نشناختند و علیه آن پیا خاستند .

۹ سال قبل ، صحن دانشگاه تهران شاهد تظاهرات پرشور دانشجویان دانشگاه تهران در تمام روزهای آذرماه ۱۳۳۲ بود . هدف تظاهرات اعتراض به محکمه دکتر مصدق ، رهبر نهضت ملی ایران ، اعتراض به حضور دائمی کماندوهای نظامی در دانشگاه و مسافرت قریب الوقوع ریچارد نیکسون ، معاون پرزیدنت آیزنهاور - رئیس جمهور آنزمان آمریکا - ، به ایران ، بود.

رژیم کودتا ، بسرکردگی دربار شاه ، در صدد سرکوب جنبش دانشجویی برآمد ، تا بدینسان هنگام ورود ریچارد نیکسون به ایران ، سکوت قبرستان بر دانشگاه تهران برقرار کند .

در روز ۱۶ آذر کماندوهای ارتش ببهانه ای واهی به کلاس استاد مهندس شمس در دانشکده فنی هجوم برداشت و چند نفر از دانشجویان را از کلاس درس راهی بازداشتگاه ها کردند . مهندس خلیلی ، رئیس دانشکده فنی ، که از هواداران جبهه ملی و دکتر مصدق بود ، در اعتراض به عملکرد کماندوهای ارتش زنگ دانشکده را بصدای اورده در پی آن ، تمام دانشجویان در صحن دانشکده فنی جمع می شوند .

بنا بر فرمان محمد رضا شاه پهلوی و دولت سپهبد زاهدی ، کماندوهای مستقر در دانشگاه تهران به تجمع دانشجویان دانشکده فنی حمله کردند و دانشجویان را که در پشتیبانی از حکومت ملی و قانونی دکتر مصدق ، علیه محکمه دکتر مصدق و علیه رژیم کودتا و علیه مسافرت معاون رئیس جمهور آمریکا شعار می دادند ، به گلوله بستند . در جریان این یورش وحشیانه کماندوهای ارتش ، علاوه بر دستگیری و مجروح شدن گروه پر شماری از دانشجویان ، سه تن از دانشجویان بنامهای مصطفی بزرگ نیا ، مهدی شریعت رضوی و احمد قندچی که از طرفداران جبهه ملی و حزب توده بودند ، به قتل رسیدند .

ریچارد نیکسون یک روز بعد از فاجعه ۱۶ آذر وارد تهران شد و بنا بر فرمان شاه از سوی دانشکده حقوق دانشگاه تهران بخاطر کمک به کودتای ۲۸ مرداد و حمایت از رژیم کودتا درجه دکترای افتخاری دریافت کرد.

روز ۱۶ آذر ۱۳۳۲ نه تنها بیانگر گوشه ای از جنایات و سرکوب دوران سلطنت محمد رضا شاه پهلوی است ، بلکه شروع مقاومت و مبارزه دانشجویان و دانشگاهیان علیه استبداد و

دیکتاتوری و استعمار و مبارزه برای آزادی و استقلال است . در واقع روز ۱۶ - آم آذر ، بمثابة روز بیکارمتخد و مشترک دانشجویان بخار " آزادی و استقلال " در ذهنیت دانشجویان ایران به ثبت رسیده است !

نیروهای اپوزیسیون رژیم شاه ، صرفنظر از وابستگی گروهی و مسلکی خود ، روز ۱۶ آذر را روز " **دانشجو**" نامیدند و از آن پس ، بخار بزرگداشت این روز ، دانشجویان هر ساله مراسم تظاهرات و مجالس یادبود برگزار می کنند و خاطره آنروز را پاس می دارند . تشکیلات محصلین و دانشجویان ایرانی در خارج از کشور («کنفرانسیون جهانی محصلین و دانشجویان ایرانی - اتحادیه ملی ») نیز بخار بزرگداشت روز تاریخی ۱۶ - آم آذر ۱۳۳۲ ، نام نشریه ارگان خود را ، " **۱۶ - آم آذر**" نامیده بود .

اگرچه جنبش دانشجوئی در داخل و خارج از کشور نقش چشمگیر و شایسته ای در مبارزه پیگیرانه علیه رژیم استبدادی وابسته به امپریالیسم شاه و به انجام رساندن پیروزی انقلاب بهمن ۱۳۵۷ ایفا کرد ، ولی حکام و اپسگرا ، آزادی کش و قانون شکن جمهوری اسلامی همچون رژیم شاه به مقابله با جنبش دانشجوئی برخاستد و مرتب تحت عنوانی مختلف دانشگاههای ایران را مورد تهاجم قرار دادند و به سرکوب دانشجویان و دانشگاهیان معترض و منتقد پرداختند . فاجعه ۱۸ تیر ۱۳۷۸ جلوه ای از واپسین یورش های خون بار چماق بدستان « ولايت فقيه » به دانشگاه بود .

سمت و سو و محتوای شعارها و خواست های " جنبش دانشجوئی ایران " بیانگر این واقعیت است که این " جنبش " ، جنبشی است " ملی و دموکراتیک " ، که بخار آزادی و استقلال و سربلندی و بهزیستی ملت ایران ، احترام به حقوق بشر ، علیه قانون شکنی های اقتدارگرایان و علیه استبداد و ارتقای و استعمار مبارزه می کند .

ما سازمانها و احزاب امضاء کننده این بیانیه ، بدينوسیله مجدداً همبستگی خود را با جنبش مسالمت آمیز دانشجوئی دانشگاههای ایران اعلام می کنیم و شدیداً به سیاست سرکوب و اختناقی که قوه قضائیه جمهوری اسلامی ، لباس شخصی ها و مأمورین سرکوب ولايت فقيه ، تحت عنوانی مختلف علیه نیروهای سیاسی دگر اندیش از جمله جنبش دانشجوئی اعمال می کنند ، اعتراض داشته و آنرا محکوم می کنیم .
ما خواستار آزادی بدون قید و شرط فعالین جنبش دانشجوئی و دانشگاهیان هستیم .

حزب دموکراتیک مردم ایران
جمهوریخواهان ملی ایران
سازمان فدائیان خلق ایران - اکثریت
فراکسیون متحد
سازمان سوسیالیست های ایران